

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

ΧΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2020

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A.1. α

A.2. α

A.3. δ

A.4. δ

A.5. 1. Λ

2. Λ

3. Σ

4. Σ

5. Λ

ΘΕΜΑ Β

B.1.

I) Cl : $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5$, 3η περίοδος VIIA Ομάδα

I : $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2 4p^6 4d^{10} 5s^2 5p^5$, 5η περίοδος, VIIA ομάδα

Κατά μήκος μια ομάδας η ηλεκτραρνητικότητα αυξάνεται από κάτω προς τα επάνω άρα Cl > I.

II) Το Cl⁻ είναι η συζυγής βάση του HCl και το I⁻ είναι η συζυγής βάση του HI. Το HI είναι πιο ισχυρό γιατί το I έχει μεγαλύτερη ατομική ακτίνα άρα το H αποσπάται ευκολότερα.

Επομένως το Cl⁻ είναι ισχυρότερη βάση από το I⁻.

III) σύμφωνα και με το -I επαγωγικό φαινόμενο το HClO είναι ισχυρότερο οξύ του HIO άρα το HClO έχει το μικρότερο pH.

B.2.

I) $H_2CO_3 + H_2O \rightleftharpoons HCO_3^- + H_3O^+$

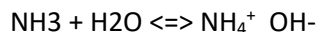
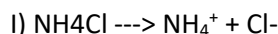
II) $pH=7,4 \Rightarrow [H_3O^+] = 10^{-7,4}$

$PKa = 6,4 \Rightarrow Ka = 10^{-6,4}$

$Ka = [HCO_3^-][H_3O^+]/[H_2CO_3] \Rightarrow [H_2CO_3]/[HCO_3^-] = 1/10$

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

B.3.

Επίδραση κοινού ιόντος στα NH_4^+ άρα η ισορροπία της NH_3 μετατοπίζεται προς τα αριστερά αυξάνοντας τη συγκέντρωση της αμμωνίας και η ισορροπία (1) μετατοπίζεται προς τα δεξιά.

II) θερμαίνοντας το διάλυμα η NH_3 περνάει στην αέρια κατάστασή της και διαφεύγει από το διάλυμα με μορφή αερίου. Ως βάση που είναι μετατρέπεται το διάλυμα φαινολοφθαλείνης σε ερυθρό. Αφού μειώνεται η ποσότητα της αμμωνίας σύμφωνα με την αρχή Le Chatelier η ισορροπία κινείται προς τα αριστερά.

B.4.

I) ο καταλύτης δεν μετατοπίζει την ισορροπία. Επηρεάζει μόνο τις ταχύτητες των αντιδράσεων αυξάνοντας αυτές. Αφού το σύστημα είχε φτάσει σε κατάσταση ισορροπίας πριν τη χρονική στιγμή τ, τότε συνεχίζει να ισχύει $v_1 = v_2$ (αυξάνονται μαζί) άρα σωστό είναι το β.

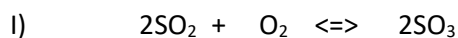
II) μεταβολή του όγκου συνεπάγεται μεταβολή της πίεσης, άρα η ισορροπία θα μετατοπιζόταν σύμφωνα με την αρχή Le Chatelier προς τη μεριά με τα περισσότερα ή τα λιγότερα mol αερίων ανάλογα αν είχαμε αύξηση ή μείωση της πίεσης.

Στην συγκεκριμένη αντίδραση έχου ίσα mol αερίων και από τις δυο μεριές άρα η ισορροπία δεν μετατοπίζεται και άρα παραμένει $v_1 = v_2$. Άρα σωστό είναι το δ.

III) αφού η ταχύτητα μειώνεται θα πρέπει να έχουμε αύξηση του όγκου ώστε να μειωθεί η πίεση και η συγκέντρωση των αντιδρώντων.

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1.

ΑΡΧ	n	n	
Α/Π	-2x	-x	+2x
ΚΧΙ	n-2x	n-x	2x

Έστω ότι η αντίδραση είναι μονόδρομη για να βρω το θεωρητικό ποσό

ΑΡΧ	n	n	
Α/Π	-n	-n/2	+n
ΤΕΛ	--	n/2	n

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

$\alpha = \text{πρακτικό} / \text{θεωρητικό} \Rightarrow 50/100 = 2x/n \Rightarrow n = 4x(1)$

$K_c = [\text{SO}_3]^2 / [\text{SO}_2]^2 [\text{O}_2] = (2x/V)^2 / ((n-2x)/V)^2 ((n-x)/V)$ μέσω και της σχέσης (1) προκύπτει ότι $x = 4 \text{ mol}$ και $n = 16 \text{ mol}$

Άρα στην ΚΧΙ έχουμε:

8 mol Α

12 mol Β

8 mol Γ

II) σύμφωνα με τη στοιχειομετρία της αντίδρασης

Για κάθε 4 mol FeS_2 παράγονται 8 mol SO_2

Για κάθε $x \text{ mol}$ FeS_2 παράγονται 16 mol $\text{SO}_2 \Rightarrow x = 8 \text{ mol}$

$n = m / M_r \Rightarrow m = 960 \text{ g FeS}_2$

Στα 20000g γαιάνθρακα $\rightarrow 960 \text{ g FeS}_2$

Στα 100g γαιάνθρακα $\rightarrow \psi \text{ FeS}_2$

$\psi = 4,8\% w/v$

Γ.2.

I) $K_c = [\text{SO}_3][\text{NO}] / [\text{SO}_2][\text{NO}_2] = 16$

II) $\text{SO}_2 + \text{NO}_2 \rightleftharpoons \text{SO}_3 + \text{NO}$

KXI1	1	1,5	8	3
MET	+0,5			+5
A/Π	+γ	+γ	-γ	-γ
KXI2	1,5+γ	1,5+γ	8-γ	8-γ

$Q_c = [\text{SO}_3]'[\text{NO}]' / [\text{SO}_2]'[\text{NO}_2]' = 28,4$

$Q_c > K_c$ άρα η ισορροπία κινείται προς τα αριστερά

Αφού η θερμοκρασία παραμένει σταθερή η K_c είναι ίδια και για την ΚΧΙ2 άρα προκύπτει ότι

$K_c = [\text{SO}_3]''[\text{NO}]'' / [\text{SO}_2]''[\text{NO}_2]'' \Rightarrow 16 = [(8-\gamma)/V]^2 / [(1,5+\gamma)/V]^2 \Rightarrow \gamma = 0,4 \text{ mol}$

Άρα στην ΚΧΙ2 έχουμε 1,9 mol SO_2 , 1,9 mol NO_2 , 7,6 mol SO_3 , 7,6 mol NO

II) Η προς τα αριστερά αντίδραση απορροφά ενέργεια άρα είναι ενδόθερμη . Η αντίδραση (3) θα είναι εξώθερμη

Για κάθε 0,4 mol $\text{NO} \rightarrow 10 \text{ KJ}$

Για κάθε 1 mol $\text{NO} \rightarrow 25 \text{ KJ}$

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

Γ.3.ι) Ο νόμος της ταχύτητας για την αντίδραση θα είναι $u=k[\text{SO}_2]^x[\text{O}_3]^y$.

Από τα πειραματικά δεδομένα προκύπτουν οι εξής τρεις σχέσεις:

$$0,05 = k[0,25]^x[0,40]^y \quad (1)$$

$$0,05 = k[0,25]^x[0,20]^y \quad (2)$$

$$0,20 = k[0,50]^x[0,30]^y \quad (3)$$

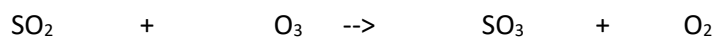
Διαιρώντας κατά μέλη τις εξισώσεις (1)/(2) προκύπτει ότι $y=0$

Διαιρώντας κατά μέλη τις εξισώσεις (3)/(2) προκύπτει ότι $x=2$

Άρα η αντίδραση είναι ως προς το SO_2 2ης τάξης και ως προς το O_3 0ης τάξης

$$\text{Ιι)} (3) \Rightarrow K = 0,2/(0,5)^2 = 0,8$$

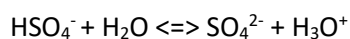
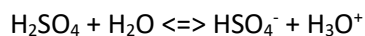
$$\text{ΙΙΙ)} U_{\text{SO}_3}/1 = U_{\text{O}_3}/1 = 4\text{g/min} = 0,05\text{mol/min}$$

ΑΡΧ	0,5	0,3		
α/π	-x	-x	+x	+x
2 min	0,5-x	0,3-x	x	x

$$U_{\text{O}_3} = -\Delta[\text{O}_3]/\Delta t \Rightarrow 0,05 \text{ mol/min} = -(C_T - 0,3)/2 \Rightarrow [\text{O}_3] = 0,2 \text{ mol/L}$$

Γ4.

$$n \text{H}_2\text{SO}_4 = 1\text{V}$$

$$n \text{HSO}_4^- = (1-x)\text{V}$$

$$n \text{SO}_4^{2-} = x\text{V}$$

$$n \text{H}_3\text{O}^+ = (1+x)\text{V}$$

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1. από νόμο Lavoisier – Laplace αντιστρέφουμε τις εξισώσεις (3) και (4), επομένως έχουμε $\Delta H_3' = -109 \text{ KJ}$ και $\Delta H_4' = +1676 \text{ KJ}$

Από το νόμο του Hess η αντίδραση που θέλουμε προκύπτει κάνοντας τινοντας τις εξής πράξεις:

$$\Delta H = \Delta H_3' \cdot 2 + \Delta H_5 \cdot 3 + \Delta H_2 \cdot 4 + \Delta H_4' \cdot 2 = +1974 \text{ (ΕΝΔΟΘΕΡΜΗ)}$$

Δ.2. Από την (1): $2 \text{ mol Al}_2\text{O}_3 \rightarrow 4 \text{ mol Al}$

$$2 \cdot 102 \text{ g} \rightarrow 4 \text{ mol}$$

$$1020 \cdot 10^3 \text{ g} \rightarrow x = 2 \cdot 10^4 \text{ mol Al}$$

Από την (6) : τα $2/100 \cdot 2 \cdot 10^4 = 400 \text{ mol Al}$ δίνουν 600 mol CO

Από (7) : $1 \text{ mol C} \rightarrow 2 \text{ mol CO}$

$$12 \text{ g C} \rightarrow 2 \text{ mol CO}$$

$$600 \text{ g} \rightarrow x = 100 \text{ mol CO}$$

$$\text{Άρα } 700 \text{ mol CO} \cdot 22,4 = 15.680 \text{ L}$$

Δ.3. Ι) Στο ισοδύναμο σημείο $n_{\text{CH}_3\text{COOH}} = n_{\text{NaOH}} \Rightarrow C_{\text{CH}_3\text{COOH}} = 0,6 \text{ M}$

$$C = n/V \Rightarrow n = 0,6 \cdot 0,025 = 0,015 \text{ mol CH}_3\text{COOH} \text{ στο διάλυμα του } 1 \text{ g}$$

$$n = m/M_r \Rightarrow m = 0,9 \text{ g CH}_3\text{COOH}$$

Στο 1 g μίγματος έχουμε 0,9 g CH_3COOH

Στα 100 χ

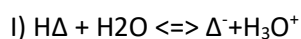
$$\chi = 90\% \text{ CH}_3\text{COOH}$$

Ιι) για κάθε 2 mol CO $\rightarrow 1 \text{ mol CH}_3\text{COOH}$

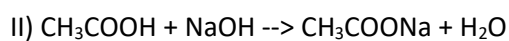
$$\text{Για } 200 \rightarrow 100 \text{ mol CH}_3\text{COOH}$$

$$n = m/M_r \Rightarrow m = 6000 \text{ g} = 6 \text{ Kg}$$

Δ.4.

$$K_a = [\Delta^-][\text{H}_3\text{O}^+]/[\text{H}\Delta] \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-5} \text{ M} \Rightarrow \text{pH} = 5$$

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2020
(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)**

0,1V1	0,2V2	
-0,2V2	- 0,2V2	+ 0,2V2
0,1V1- 0,2V2		0,2V2

Αφού προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα το CH_3COOH είναι σε περίσσεια.

Από εξίσωση Henderson - Hasselbalch:

$$\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{C_{\beta}}{C_{\alpha}} \Rightarrow V_1/V_2 = 4/1$$

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

www.floropoulos.gr

ΒΕΧΛΙΔΗ Μ.